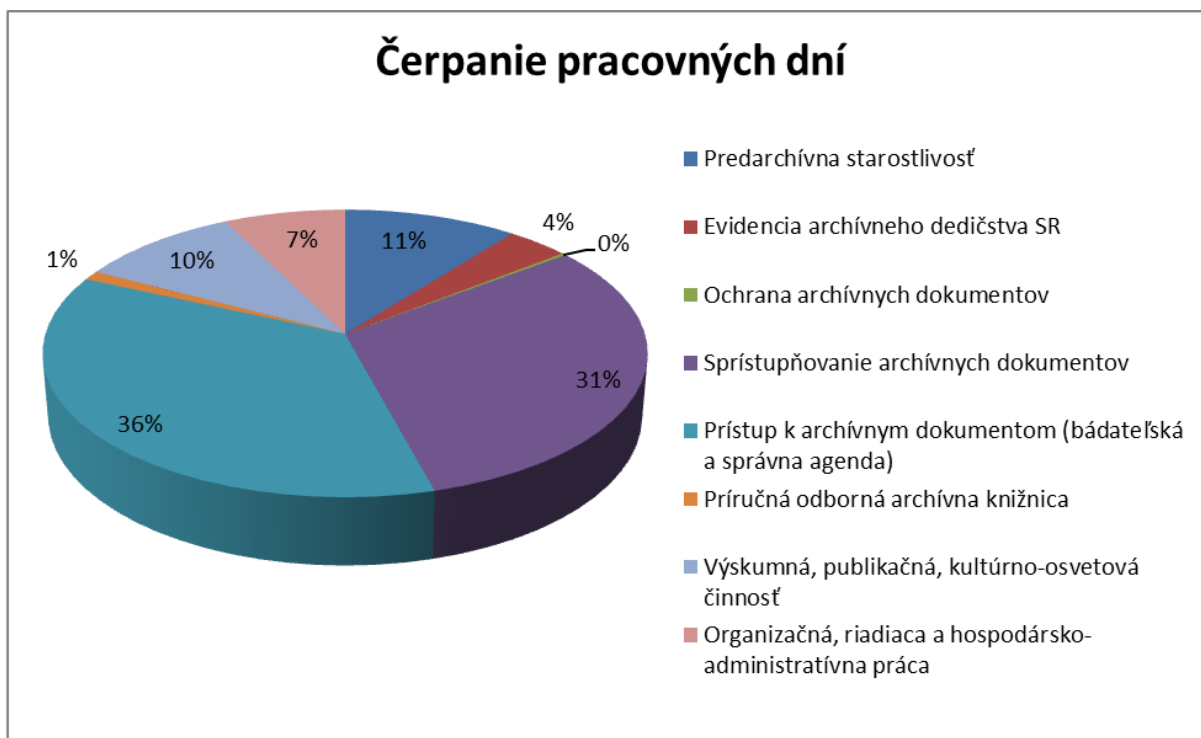

Správa o činnosti Štátneho archívu v Nitre, pracovisko Archív Topoľčany v roku 2017

V roku 2017 pracovalo v Štátnom archíve v Nitre, pracovisko Archív Topoľčany 6 zamestnancov v stálej štátnej službe, ktorí sa podieľali na plnení odborných úloh archívu. Z toho 4 zamestnanci majú vysokoškolské a 2 stredoškolské vzdelanie. (z nich má 1 zamestnanec absolvovaný archívny kurz). Spolu bolo v archíve odpracovaných 1234 dní. Čerpanie týchto dní bolo najmä v kapitole C.5 - spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov, a to 384 dní a v kapitole C.6. - prístup k archívnym dokumentom (bádateľská agenda, správna agenda), a to 442 dní. V oblasti predarchívnej starostlivosti sa vyčerpalo 130 pracovných dní, v kultúrno - osvetovej činnosti 121 dní a v oblasti riadiacej práce 91 pracovných dní.

1. PREDARCHÍVNA STAROSTLIVOSŤ NA ÚSEKU SPRÁVY REGISTRATÚR

Kompetencie archívu sa vzťahujú na okresy Bánovce nad Bebravou, Partizánske a Topoľčany. Predarchívnu starostlivosť vykonávali v roku 2017 traja zamestnanci archívu a spolu vyčerpali na túto oblasť 130 pracovných dní

Podľa plánu kontrolnej činnosti na rok 2017 zamestnanci archívu vykonali 10 kontrol správy registratúry. Kontroly sa zameriavali na správu registratúry obecných úradov, škôl a poľnohospodárskych družstiev. Následné kontroly u orgánov verejnej moci preukázali mierne zlepšenie starostlivosti.

Posúdených a schválených bolo 19 registratúrnych poriadkov a plánov a 104 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov.

V rámci konzultačnej a metodologickej činnosti archív uskutočnil 8 školení správy registratúry. Konzultácií, inštruktáží a metodických usmernení poskytol archív spolu 512.

V prvom polroku 2017 bolo ukončené čistenie zoznamu pôvodcov – vyradovanie pôvodcov patriacich do III. kategórie a tiež ukončená revízia údajov v zložke pôvodcu v Elektronickom archíve ISEA, najmä identifikovanie stavu pôvodcu (aktívny pôvodca, neaktívny pôvodca s archívnym fondom, neaktívny pôvodca bez archívneho fondu, zaniknutý a nedefinovaný pôvodca). Následne v priebehu roka boli dopĺňané ostatné údaje v zložke pôvodcu v EA (preberanie archívnych dokumentov, vyradovacie konania, vykonané kontroly).

V roku 2017 archív prevzal 66 prírastkov v celkovom objeme 108,92 bm archívnych dokumentov, väčšinou po vyradovacom konaní. Prírastky tvorili archívne dokumenty orgánov štátnej správy a samosprávy, školstva a poľnohospodárskych družstiev.

V rámci akvizičnej činnosti získal archív 0,36 bm a ďalšie archívne dokumenty boli zaevidované po revízii archívnych fondov.

2. EVIDENCIA ARCHÍVNEHO DEDIČSTVA

V roku 2017 bolo v tejto kapitole vyčerpaných 47 pracovných dní. Pozornosť archívu bola zameraná na priebežnú aktualizáciu a dopĺňanie údajov evidenčných listov archívnych súborov v aplikáciách Afondy a Elektronický archív.

K 31. decembru 2017 archív evidoval 1091 archívnych súborov s celkovým rozsahom 3754 bm. Na základe depozitnej zmluvy uzavretej s vlastníkom archívnych dokumentov spravuje archív 8,86 bm archívnych dokumentov z činnosti cirkevných pôvodcov. Úbytky archívnych dokumentov 10,2 bm tvorili duplicitné dokumenty a dokumenty vyradené pri spracovávaní archívnych fondov.

3. OCHRANA ARCHÍVNYCH DOKUMENTOV

Po vykonaní generálnej revízie v roku 2015 navrhla pracovná skupina na reštaurovanie alebo konzervovanie 6 mestských kníh z rokov 1685 – 1848 z fondu Mestečka Topoľčany. Na základe tohto návrhu bol v roku 2017, v spolupráci so SNA v Bratislave, zreštaurovaný Mestský protokol Topoľčian z rokov 1774 – 1786. Zreštaurovaná bola aj Kronika Štátnej meštianskej školy v Topoľčanoch z rokov 1919 – 1938, ktorá bola zároveň aj zdigitalizovaná.

V oblasti správy budovy archívu, nenastali výraznejšie zmeny oproti roku 2016. Dlhodobým problémom archívu je zatekajúca strecha, ktorá bola v roku 2017 čiastočne opravená. Ďalšie poškodené časti strechy – opadajúca omietka na podhl'ade strechy, nebola zrealizovaná. Veľmi závažným problémom budovy archívu sú poškodené komínové prieduchy. Napriek tomu, že sú v havarijnom stave, tak ani ich oprava nebola zrealizovaná.

Akútnym problémom je hroziaca kapacitná vyčerpanosť, na ktorú upozorňujeme už niekoľko rokov. Budova archívu stojí na pozemku ministerstva, preto by bolo vhodné do budúcnosti uvažovať o prístavbe, ktorá by vyriešila situáciu s nedostatkom priestoru. V súčasnosti z celkovej kapacity depotov 4000 bm, voľná kapacita depotov predstavuje 62, 91 bm. Sú to však len voľné časti políc, ktoré neumožňujú uloženie väčšieho prírastku na jednom mieste. Z dôvodu nedostatočnej kapacity archívu, boli v uplynulých rokoch niektoré

archívne fondy (miestnych národných výborov) dislokované do budovy ministerstva na Bernolákovej ulici v Topoľčanoch.

V roku 2017 neboli opäť uskutočnené predpísané revízne prehliadky bezpečnostnej signalizácie. Nakoľko ide o elektrické zariadenie, kontroly musia byť vykonávané v určených termínoch (Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia).

4. FILMOTÉKA

Na túto oblasť sa vyčerpali len 3 dni, pretože mikrofilmovanie a digitalizovanie sa v našom archíve nevykonáva z dôvodu chýbajúcej požadovanej techniky. Pre bádateľské účely bolo vyhotovených 635 študijných kópií.

5. SPRACOVANIE A SPRÍSTUPNENIE ARCHÍVNYCH DOKUMENTOV

Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov bolo aj v roku 2017 jednou z prioritných úloh archívu. Na túto odbornú činnosť sa vyčerpalo 384 dní a aktívne sa na nej podieľali 6 zamestnanci archívu. V tomto roku sme podľa plánu pokračovali v sprístupňovaní kmeňového fondu archívu – Okresného národného výboru v Topoľčanoch, finančný odbor 1960 – 1990 a poľnohospodársky odbor 1945 – 1960. Spracované bm zodpovedajú časovej náročnosti usporiadania spisov najmä poľnohospodárskeho odboru – agendy 2. pozemkovej reformy. Usporiadaný a skatalogizovaný bol fond Artúr Šimko a zároveň bol vyhotovený čistopis archívnej pomôcky - systematický katalóg Artúr Šimko (1817) 1892 – 1976 (2015).

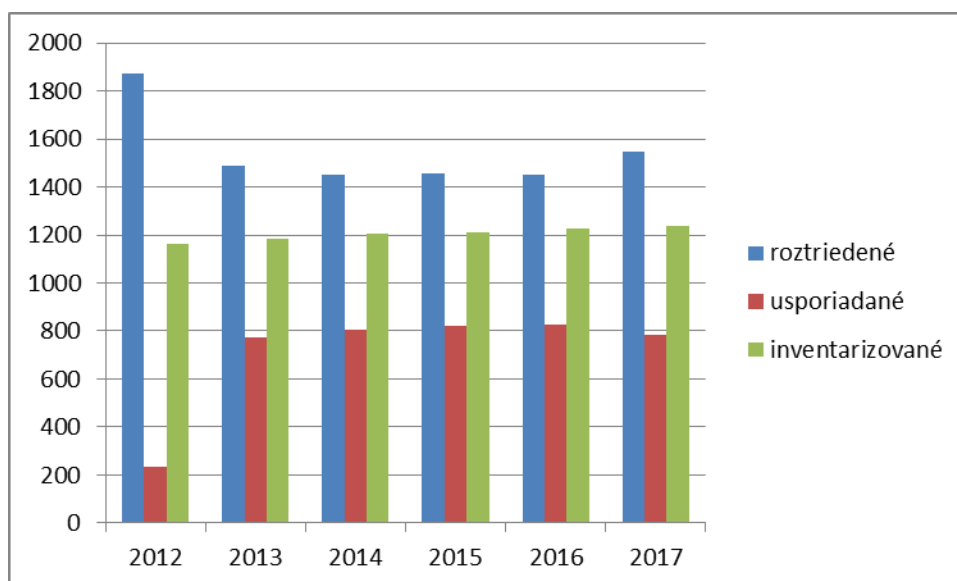
Pokračovali sme a súčasne aj ukončili sprístupňovanie fondov miestnych národných výborov. Vyhotovené boli posledné 2 inventáre – Miestny národný výbor v Žabokrekochoch nad Nitrou (1950 – 1990) a Miestny národný výbor v Žitnej - Radiši (1960 – 1990).

Čiastočne sme usporiadali fondy Školskej správy v Topoľčanoch 1945 – 2002 (osobné spisy učiteľov a pedagogických zamestnancov), Poľnohospodárskeho družstva v Uhrovci 1949 - 1993, Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou 1872 - 1924 (spisy Pk k. ú. Dubodiel), Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou 1852 - 1899 (1937) (Pozemková kniha k. ú. Čierna Lehota a Kšinná), Obvodného notárskeho úradu v Šišove 1890, Obvodného notárskeho úradu vo Veľkých Uherciach 1872, Obvodného notárskeho úradu v Dežericiach 1903 – 1953 a Obvodného úradu Miestnych národných výborov v Dežericiach 1950.

Pokračovali sme aj v inventarizovaní Zbierky plagátov – inventarizovaných k 31. decembru 2017 bolo 50 kusov plagátov.

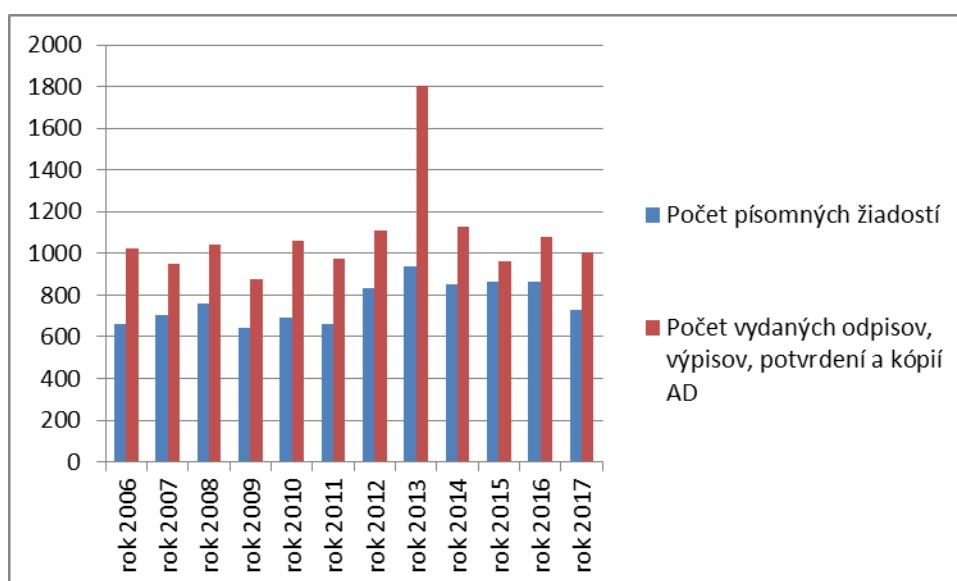
V rámci rezortnej úlohy bolo v tomto roku zabezpečených 5 opisov archívnych fondov podľa štandardu ISAD (G): fond Miestny národný výbor v Uhrovci; fond Mestečko Bánovce; fond Rímskokatolícka cirkev, farnosť Nadlice; fond Rímskokatolícka cirkev, farnosť Veľký Klíž, filiálka Klížske Hradište; fond Artúr Šimko.

Celkovo sa v priebehu roka usporiadalo 82,55 bm, usporiadalo vrátane vnútorného vyradovania 50,3 bm, usporiadalo a zároveň inventarizovalo 25, 29 bm, inventarizovalo 6,36 bm, katalogizovalo 0,24 bm a reinventarizovalo 0,36 bm archívnych dokumentov. Všetky archívne pomôcky sa vyhotovili v elektronickej podobe v programe BACH – Inventáre.

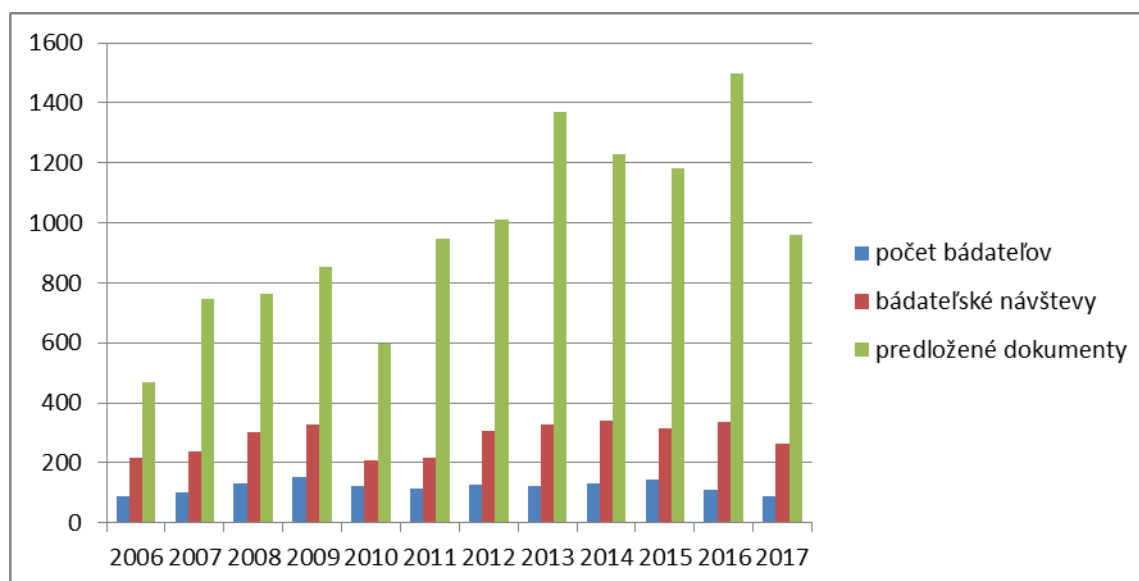

6. PRÍSTUP K ARCHÍVNÝM DOKUMENTOM

V tejto kapitole archív v roku 2017 vyčerpал až 442 pracovných dní a zároveň nezaznamenal výraznú zmenu v počte žiadostí o správne informácie, ktorých bolo 730. Vydaných bolo 1005 výpisov, odpisov, potvrdení a kópií archívnych dokumentov. Na poplatkoch sa celkovo vybralo 975,42 EUR, z toho správne poplatky vybrané podľa zákona o správnych poplatkoch predstavovali 732 EUR a poplatky vybrané za služby archívu predstavovali 243,4 EUR. Naďalej prevažovali žiadosti o vyhľadanie dokumentov k majetkovoprávnym záležitostiam občanov, dokumentov týkajúcich sa školskej agendy, stavebnej agendy (kolaudačné a stavebné rozhodnutia) a matričnej agendy .

V roku 2017 bol počet bádateľských návštev 263 a bádateľov 88, ktorým sme predložili 534 ks archívnych dokumentov, 72 fasciklov a 353 škatúl. Väčšina bádateľov sa venovala témam v rámci regionálnych dejín, dejín školstva a hospodárstva a tiež genealógii.

7. PRÍRUČNÁ ODBORNÁ ARCHÍVNA KNIŽNICA

Situácia v tejto kapitole bola rovnaká ako v roku 2016, pretože na nákup kníh neboli k dispozícii žiadne finančné prostriedky. V kapitole bolo vyčerpaných 13 dní, ktoré boli venované evidencii prírastkov získaných výlučne darom (78 zväzkov) a pokračovali sme v katalogizovaní knižnice v aplikácii BACH knižnica (11 zväzkov). Časť pracovných dní bola odpracovaná pri dislokácii časti knižnice v suteréne archívu.

8. VÝSKUMNÁ A PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

V roku 2017 sa vyčerpalo v tejto kapitole 121 dní, v rámci ktorých sme mohli prezentovať archívne dedičstvo ako kultúrne dedičstvo Slovenskej republiky a tiež prezentovať činnosť archívu verejnosti.

Najviac dní sa vyčerpalo na splnenie rezortnej úlohy na rok 2017 – Súpis archívnych dokumentov k 100. výročiu vzniku Československej republiky, Súpis archívnych dokumentov k 50. výročiu obrodného procesu a Súpis archívnych dokumentov k 25. výročiu vzniku Slovenskej republiky.

Ďalšie dni sa čerpali aj na vypracovanie hesiel do elektronickej verzie Biografického slovníka.

S veľkým záujmom verejnosti sa stretol opäť Deň otvorených dverí v archíve dňa 22. júna 2017, ktorý sa uskutočnil pri príležitosti Medzinárodného dňa archívov a 500. výročia reformácie ECAV na Slovensku. V rámci DOD navštívilo archív 81 návštevníkov, hlavne žiaci z poľčianskych a okolitých škôl.

Zamestnanci archívu sa aktívne zúčastnili na viacerých konferenciách a seminároch, na ktorých odzneli ich prednášky.

Archív pripravil samostatnú výstavu pri príležitosti 500. výročia reformácie ECAV na Slovensku a tiež sa podieľal aj na príprave výstavy Premeny mesta Topoľčany a Storočná pamätnica na Ľudovíta Némethyho.

Archív v priebehu roka 2017 zorganizoval aj exkurzie a prednášky o archíve pre žiakov základných a stredných škôl v celkovom počte 11. V rámci exkurzií navštívilo archív 163 návštevníkov.

V publikačnej činnosti naďalej prevažovali príspevky do regionálnej tlače (MY Topoľčianske noviny) a vypracovaný bol posudok k dejinám Školstva v Podhradí.

V kultúrno – osvetovej činnosti archív spolupracoval s viacerými kultúrnymi inštitúciami: Tribečským múzeom v Topoľčanoch, Tribečským osvetovým strediskom v Topoľčanoch, Mestským kultúrnym strediskom v Topoľčanoch, Tribečskou knižnicou v Topoľčanoch, Slovanským múzeom A. S. Puškina v Brodzanoch, s Klubom absolventov Baťovej školy práce v Partizánskom, Krúžkom historikov SHS v Topoľčanoch a s mestskými a obecnými úradmi v okresoch Bánovce nad Bebravou, Partizánske a Topoľčany.

Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Nitre, pracovisko Archív Topoľčany
Tribečské múzeum v Topoľčanoch
Krúžok historikov SHS v Topoľčanoch

Vás pozývajú na

Deň otvorených dverí

IX. ročník podujatia k Medzinárodnému dňu archívov venovaný 500. výročiu reformácie

NA POČIATKU BOLA SLOVO
LUTHER 2017
500 ROKOV REFORMÁCIE

Program:

- 500 rokov reformácie ECAV na Slovensku (publ. výstava k dejinám evanjelických cirkví na Slovensku)
- Výstava archívnych dokumentov z fondov rímskokatolíckych a evanjelických a z cirkví a fondov sarkofagových kňazí
- Archív v Topoľčanoch v mienosti a súčasnosti (cyklus prednášok s audiovizuálnou prezentáciou)
- Čo stárvajú archívne depoty? (homentovaná prednáška)

vo štvrtok 22. júna 2017
od 9.00 do 18.00 h
v Štátnom archíve v Nitre,
pracovisko Archív Topoľčany,
Pod kalváriou 2140

9. ORGANIZAČNÁ A RIADIACA PRÁCA

V tejto oblasti bolo vyčerpaných 91 pracovných dní, čo je porovnateľný stav s rokom 2016. Tento úsek činnosti súvisí s aktivitami vedúceho archívu, ktorých náplňou je riadenie archívu v personálnej a hospodársko – technickej oblasti.

V rámci zvyšovania svojej odbornosti sa zamestnanci archívu zúčastnili viacerých odborných seminárov a konferencií organizovaných Spoločnosťou slovenských archivárov, Slovenskou historickou spoločnosťou a školení (školenie k predarchívnej starostlivosti, Elektronický archív, školenie k registratúrnemu poriadku, metodický deň) organizovaných odborom archívov a registratúr MV SR.

V roku 2017 pokračovali aj pracovné stretnutia s kolegami zo Štátneho okresného archívu v Zlíne, ktorých počiatky siahajú do roku 1978, venované predovšetkým výskumu baťovskej tradície v regióne. V tomto roku sme sa stretli až dvakrát, a to 8. júna a 9. novembra. Júnové stretnutie sa uskutočnilo po mnohých rokoch u našich kolegoch v Zlíne a novembrové bolo už tradične v Archíve v Topoľčanoch. Rok 2018 bude pre náš archív výnimočný, pretože sa uskutoční jubilejné 40. stretnutie s našimi kolegami, ale predovšetkým priateľmi zo Zlína.

Archivári zo Zlína a Topoľčan počas návštevy dňa 8. júna 2017 v Zlíne

PhDr. Soňa Šumová
vedúca archívu